

T.C.
KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

**IRAK PREMIER LİĞİ VOLEYBOL
OYUNCULARININ DUYGUSAL ZEKÂ VE
PLANLAMA DÜŞÜNCEİ İLE DALGALI İLETİMİN
DOĞRULUĞU İLE İLİŞKİSİ**

Asaad Mohsin Abdullah ABDULLAH

YÜKSEK LİSANS TEZİ

KIRŞEHİR-AĞUSTOS / 2023

T.C.
KIRŞEHİR AHİ EVRAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI

**IRAK PREMIER LİĞİ VOLEYBOL
OYUNCULARININ DUYGUSAL ZEKÂ VE
PLANLAMA DÜŞÜNCEİ İLE DALGALI İLETİMİN
DOĞRULUĞU İLE İLİŞKİSİ**

Asaad Mohsin Abdullah ABDULLAH

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**DANIŞMAN
Doç. Dr. Kazım KAYA**

KIRŞEHİR-AĞUSTOS / 2023

KABUL VE ONAY

Bu çalışma 24.08.2023 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı Programında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Tez Jürisi

Prof. Dr.
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
.....Fakültesi

Prof. Dr.
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
..... Fakültesi

Prof. Dr.
Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
..... Fakültesi

TEZ BİLDİRİMİ

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada bana ait olmayan her türlü ifade bilginin kaynağına eksiksiz atıf yapıldığını bildiririm.

Asaad Mohsin Abdullah ABDULLAH

ÖNSÖZ

Yüksek Lisansa başlamamda ve yüksek lisans ders sürecinde kendisini tanıdığım günden bu yana gösterdiği sakin ve sabırlı hali ile her zaman bana örnek olmasının yanı sıra bir bilim adamının nasıl çalışması gerektiğini kendisinden öğrendiğim değerli danışmanım Doç. Dr. Kazım KAYA'ya büyük bir içtenlikle teşekkür ederim.

Ağustos, 2023

Asaad Mohsin Abdullah ABDULLAH

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	iv
İÇİNDEKİLER.....	v
TABLO LİSTESİ.....	vii
ŞEKİL LİSTESİ	viii
SİMGE VE KISALTMA LİSTESİ	ix
ÖZET	x
ABSTRACT	xii
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Araştırmanın Önemi	1
1.2. Araştırmanın Amacı.....	2
1.3. Terimlerin Tanımı	2
1.3.1. Duygusal Zekâ	2
2. GENEL KISIMLAR.....	3
2.1. Teorik Çerçeve.....	3
2.1.1 Duygusal Zekâ Kavramı	3
2.1.2. Duygusal Zekânın Tanımları	3
2.1.3. Duygusal Zekânın 2 Yönü	4
2.1.4. Duygusal Zekânın Önemi	5
2.1.5. Duygusal Zekânın Özellikleri	5
2.1.6. Duygusal Zekâyı Etkileyen Faktörler	6
2.1.7. Spor Alanında Duygusal Zekâ	6
2.1.8. Voleybolda Duygusal Zekâ.....	7
2.2. Duygusal Düşünme (Planlı Davranış)	8
2.3. Voleybol.....	9
2.3.1. Voleybolda Temel Beceri ve Beceriler	9
2.3.2. Servis.....	10
2.4. Önceki Çalışmalar.....	11
3. GEREÇ VE YÖNTEM.....	12
3.1. Araştırma Alanı.....	12
3.2. Araştırma Modeli	12
3.3. Araştırma Örnekleme	12
3.4. Veri Toplama	13
3.5. Çalışmanın Bilimsel Adımları	13
3.5.1. Duygusal Zekâ Ölçeği İçin Anket Oluşturma.....	13
3.6. Anketin Oluşturulma Aşaması.....	14
3.6.1. Anket Yapım Aşaması	14

3.7. Duygusal Zekânın Ölçülmesinde Anket Bölümlerinin Oluşturulması	14
3.7.1. Anketin İlk Bölümünün Hazırlanması	14
3.7.2. Anketin İkinci Bölümünün Hazırlanması	14
3.8. Anketin Denenmesi.....	16
3.9. Duyuşsal Zekâ Ölçeği Anketlerinin İstatistiksel Analizi.....	16
3.9.1. İki Terminal Grubunun Stili.....	16
3.9.2. Korelasyon Katsayısı	18
3.10. Anket Kararlılığı	19
3.11. Yarı Segmentasyon Yöntemi	19
3.12. Anketin Standart Hatası	19
3.13. Duygusal Zekâ Ölçeğinin Düzeltilmesi	19
3.14. Şematik Düşünme Ölçeği	19
3.15. Voleybolun Dalgalı İletimi	20
3.16. Ana Deneyimin Uygulanması.....	21
3.17. İstatistiksel Araçlar	21
4. BULGULAR.....	22
4.1. İstatistiksel Sonuçların Sunumu, Analizi ve Tartışılması.....	22
4.2. Duygusal Zekâ Ölçüleri ile Planlı Davranış Arasındaki Çalışma Sonuçları	22
4.3. Duygusal Zekâ Ölçeği ile Planlı Davranış Arasındaki Çalışmanın Sonuçları.....	23
5. TARTIŞMA VE SONUÇ	26
5.1. Öneriler	26
6. KAYNAKLAR	28
7. EKLER	30

TABLO LİSTESİ

	Sayfa No
Tablo 3.1. Araştırmaya katılan kulüp ve oyuncu sayıları	12
Tablo 3.2. Örneklem yapısı ve uygulama	13
Tablo 3.3. Duygusal zekâ anketinde kullanılan soruların uzman görüşleri	15
Tablo 3.4. Duygusal Zekâ Anketi istatistiksel göstergeleri	17
Tablo 3.5. Her bir sorunun puanının, duygusal zekâ ölçeğinin yapı örneğinin toplamı ile korelasyon katsayıları	18
Tablo 4.1. Her korelasyon katsayısı için aritmetik ortalama ve standart sapma.....	22
Tablo 4.2. Duygusal zekâ ile planlı davranış becerisi arasındaki korelasyon katsayısı	23
Tablo 4.3. Düzlemsel davranış ve dalga iletim becerisi arasındaki korelasyon katsayısı ..	24

SEKİL LİSTESİ

Sayfa No

Şekil 3.1. Dalgalı iletimin doğruluğunu yukarıdan test etme..... 20

SİMGE VE KISALTMA LİSTESİ

Simgeler	Açıklama
±	: Artı-Eksi
%	: Yüzde

Kısaltmalar	Açıklama
Sig	: Sigma
SPSS	: Statistics is a Powerful Statistical Software

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

IRAK PREMIER LİGİ VOLEYBOL OYUNCULARININ DUYGUSAL ZEKÂ VE PLANLAMA DÜŞÜNCEİ İLE DALGALI İLETİMİN DOĞRULUĞU İLE İLİŞKİSİ

Asaad Mohsin Abdullah ABDULLAH

Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı

Danışman: Doç. Dr. Kazım KAYA

Araştırma, 2022-2023 sezonu Irak Premier Ligi'ne katılan 175 voleybolcudan oluşan bir grup üzerinde yapılan anket çalışması ile hazırlanmıştır. Ankete katılan 25 oyuncu anketlere yanlış cevap verdiği için çalışmadan çıkarılmış kalan 150 oyuncu üzerinden çalışma tamamlanmıştır. Araştırma, araştırmanın doğasına uygun olarak hem tarama hem de ilişkilendirme yöntemleri kullanılarak, betimsel analiz yöntemi ile yapılmıştır. Genel olarak spor alanında ve özellikle voleybolda bilinen bir duygusal zekâ ölçüsünün bulunmaması sebebiyle, bilimsel araştırmalarda ve seminerlerde yayımlanan analizler uygun olmadığından testlerin ve standartların oluşturulması için bu yöntemle başvurulmuştur. Bu yöntemle mevcut ölçüm yöntemlerinin geliştirilmesine de yardımcı olmaya çalışılmıştır. Hazırlanan anket formu 12.03.2023-15.03.2023 tarihleri arasında beden eğitimi ve spor bilimleri meslek yüksekokulu, kız meslek yüksekokulu, beden eğitimi ve spor bilimleri bölümü ve beden eğitimi kolejlerinde kişisel görüşme yöntemiyle yapılmıştır. Anket sonuçlarına göre voleybolcuların güçlü bir duygusal zekâyâ sahip oldukları, bu sayede başkalarının duygularını ve kendi duygularını tam olarak anlayıp ifade etme, akıllı kararlar vermek için duygularını kontrol etme, başkalarıyla empati kurma, onları hissetme ve kendini motive etme becerisine sahip olduğu belirlenmiştir. Ayrıca

sonuçlar, duygusal zekâ ile taktik davranış arasındaki ilişkinin pozitif (doğrudan) bir korelasyon olduğunu ve duygusal zekâ derecesi ne kadar yüksekse, taktik davranış derecesinin de o kadar yüksek olduğunu göstermektedir. Bu nedenle duygusal zekânın hayal kırıklıklarını, dürtüleri ve duyguları kontrol etmeye, ruh halini düzenlemeye ve özölmesi gereken yaşam sorunlarıyla yüzleşmeye yardımcı olduğu belirlenmiştir.

Ağustos 2023, 35 Sayfa.

Anahtar Kelimeler: Duygusal zekâ, voleybol, planlama, sağlık.

ABSTRACT

M.Sc. THESIS

RELATIONSHIP OF IRAQI PREMIER LEAGUE VOLLEYBALL PLAYERS WITH EMOTIONAL INTELLIGENCE AND PLANNING THINKING AND ACCURACY OF FLUCTUATING TRANSMISSION

Asaad Mohsin Abdullah ABDULLAH

Kırşehir Ahi Evran University

Graduate School of Health Sciences

Physical Education and Sports Department

Supervisor: Assoc. Prof. Dr. Kazım KAYA

The research was prepared with a survey study on a group of 175 volleyball players who participated in the Iraq Premier League in the 2022-2023 season. The study was completed out of the remaining 150 players who were excluded from the study because 25 players who participated in the survey gave wrong answers to the surveys. The research was carried out with descriptive analysis method, using both scanning and preservation methods in accordance with transportation. This method has been applied to the lack of an emotional intelligence dimension in the field of sports in general and especially in volleyball, and to organize appropriate tests and standards in accordance with the analyzes published in scientific requirements and seminars. It has also been tried to help the structure of the existing measurement methods of these methods. The prepared questionnaire formula was made between 12.03.2023 and 15.03.2023 by personal interview method in physical education and sports sciences vocational school, girls' vocational school, physical education and sports sciences department and physical education colleges. According to the survey groups, it is aimed that volleyball players have a strong emotional intelligence, thus having the ability to fully understand and express general judgments and their own management, to have superior control to make smart

decisions, to empathize with others, to feel them and to motivate themselves. The results show that the assumption between emotional intelligence and tactical behavior is a positive (direct) measure, and the higher the emotional intelligence rating, the higher the tactical behavior rating. This is why emotional intelligence is meant to help control frustrations, impulses, and emotions, regulate mood, and face life challenges that need to be derived from them.

August 2023, 35 Pages.

Keywords: Emotional intelligence, volleyball, planning, health.

1. GİRİŞ

Bir sporcunun davranışının belirleyicisi olarak zihinsel ve fiziksel yeteneklerinin temel rolü, psikolojik değişkenler ve kavramlar konusunda spor psikolojisi alanında birçok sosyal sorunu anlamak ve bunlara çözüm bulmak psikolojik çalışmaların ve araştırmaların ilgi odağı olmuştur ve olmaya devam etmektedir (1). Son zamanlarda, insan davranışının birçok yönünün açıklanabileceği psikolojik bir yapı olarak duygusal zekâ kavramına dikkat edilmeye başlanmıştır. Bu kavram son dönemde artan bir ilgi görmektedir ve bu nedenle kişilik özellikleri ölçüleriyle tahmin edilmesi zor olan özellikle geleneksel zekâ ve davranışsal zekâ arasındaki ilişkiyi araştıran birçok çalışma ile sonuçlanmıştır. Bilim insanları eski zamanlarda zihinsel aktivitenin insan duygularından ayrıldığı kanısında, daha sonra yapılan çalışmalar duygusal süreçlerin zihinsel düşünme faaliyetleriyle yakından ilişkili olduğunu belirtmektedir. Yapılan çalışmalar geleneksel zekâ testleri sporcunun davranışını tam olarak açıklayamadığı ve bu testlerin sporcunun gelecekte başarısını tahmin edilmesine izin vermediği konusunda hemfikirdir (2,3). İnsan davranışının açıklanmasında bilişsel ve duygusal yön ve dolayısıyla duygusal zekâ, dünyanın yaşamın çeşitli yönlerinde ona tanık olmasıdır. Bu nedenle, bu çalışma voleybolcuların spor fiziksel aktivitelerinde planlanan davranışları belirlemeyi ve spor performansının başarısında bir faktör olarak ilkelerini vurgulamayı amaçlamıştır.

Oyun durumlarında etkinliği için usta bir oyuncu olarak hareket ederek fiziksel ve beceri aktivitesindeki duyguları kontrol etmenin en önemli yöntemlerini netleştirmenin yanı sıra bu yönüyle ilgili sosyal ve duygusal faktörler, eğilimler ve tutumlar ile kişisel ve sosyal değerleri ise sporcunun kendini gerçekleştirme arayışını gösteren tepkilerin ortaya çıkmasını ve kişisel ve sosyal uyumluluğunun derecesini yükseltmesini gerektirir. Bu özelliklere sahip olan birey, eğitim ve yarışmalar sırasında gerekli olan zihinsel düşünme ve planlı olarak hareket etme yeteneğinin, ondan çıkarılan davranış yoluyla kapasitesine yansıyan sağlam zihinsel sağlıkla karakterize edilen kişidir.

1.1. Araştırmanın Önemi

Yukarıdakilerden duygusal zekâ ile voleybolcuların planlanan davranışları ile dalgalı iletişim becerisi arasındaki ilişkinin incelenmesinde mevcut çalışmanın sorunu tespit edilmiştir. Çünkü birçok çalışmanın sonuçları performansta başarıya ulaşmak için duygusal zekanın önemini doğrulamaktadır ve duygusal zekâ önemli etkenlerde biridir ve birçok

sporcu yüksek zihinsel ve fiziksel yeteneklere sahip olmasına rağmen, aynı seviyede başarı elde edemezler ve birçok duygusal ve sosyal becerinin eksikliğinden dolayı başarısız olabilirler. Duygularının farkında olmak, onları organize etmek ve istihdam etmek performans elde etmek ve oyuncuların rakip seviyelerini anlama yeteneği ve oyun pozisyonlarına sempati duymak bu yüksek düzeyde doğrulukla verimliliğin elde edilmesine yol açar. Bu çalışmada duygusal zekâ, duygusal özellikler, planlı davranış ile voleybol becerisi arasında bir ilişki var mı ve oyuncuların maçlardaki performansının sonucunu etkiliyor mu? konusu araştırılmıştır.

1.2. Araştırmanın Amacı

1. Irak'taki voleybolcular için duygusal zekâ ölçeğinin oluşturulması.
2. Voleybolcuların duygusal zekâ ve planlı davranış puanlarını belirlemek.
3. Araştırma örneğine duygusal zekâ, planlı davranış ve voleybol becerisi arasındaki ilişkiyi belirlemek.

1.3. Terimlerin Tanımı

1.3.1. Duygusal Zekâ

Duygusal zekâ kavramı, duyguları tanıma, analiz etme ve etkili bir şekilde yönetme yeteneğini ifade eder. Duygusal zekâ, kişiliğin duygusal ve sosyal yönüyle ilgilenen, kendisinin ve başkalarının duygularını doğru ve etkili bir şekilde anladığı ve yüzleştiği zekanın çoklu yönlerinden biridir.

Duygusal zekâ voleybolda sporcunun başkalarının duygularını sezgisel olarak okuma yeteneğidir. Duygusal zekâ aynı zamanda eğilimleri ve duyguları üzerinde kontrolü de içerir ve öğrenmeye uygundur. Böylece sporcu daha iyi sosyal ilişkiler kurabilmektedir (4).

Yapılan çalışmalarda duygusal zekanın yüksek olması ile bir oyuncu kendisine ulaşan bilgileri erken fark edip anlayabilir, hızlı düşünebilir, yapılması gerekenleri çıkarabilir ve gerekli hareketi tam olarak doğru zamanda gerçekleştirebilmektedir (5).

2. GENEL KISIMLAR

2.1. Teorik Çerçeve

2.1.1 Duygusal Zekâ Kavramı

İngilizce duygusal zekâ teriminin birçok Arapça çevirisi vardır ve buna duygusal zekâ veya duygusal zekâ diyenler vardır ve duygusal zekâ kavramı hala nispeten yeni bir kavramdır ve çalışması bazı belirsizliklerle örtülmüştür. Bu nedenle tanımları bilim adamlarının çeşitliliğine ve duygusal zekâ arasındaki farka bağlı olarak değişir (6).

Duygusal zekâ yeni bir kavram olarak görülmesine rağmen, bilimsel çevrelerce büyük eğilim içindedir. Geçen yüzyılın sonlarına doğru ortaya çıkmış, bileşenleri ve uygulamaları açısından bir dizi kitap ve makalede ele alınmıştır. Eğitimsel, örgütsel, sosyal ve mesleki alanlar ve bu kavram bireyin zihinsel yeteneklerine bağlı değildir, bireyin duygusal zekânın yetenekleri olarak adlandırdığım yeteneklere sahip olduğuna bağlıdır (7).

Daniel Goleman 1995 yılında (3), bu tür bir zekânın basit bir bileşen olmadığını konuşulması ve anlatılması zor olduğunu, aslında karmaşık, nitelikli ve etkili bir varlık olduğu sonucuna varmıştır. Duygular iş dünyasına girdiğinde, kuruluşlar için insan standardı tamamlandı ve büyüyen, güçlenen, yaşlanan ve aynı zamanda ölen canlı varlıklar oldular. Çalışanların duygusal veya duygusal zekâsını geliştirmeden, duygularını yönetmeleri için eğitmeden ve onları işyerinde ifade etmeye teşvik etmeden sosyal sermaye korunamaz. Bir insanın duygusal sistemini terk etmesi imkânsızdır. Bu bağlamda insanın ve insan doğasının yaşadığı zorlukların duygulardan etkilendiğini, duygularımızın hayatımızdaki irili ufaklı her şeyi düşünmenin etkisinden daha fazla etkilediğini, eylemlerimiz söz konusu olduğunda da duyguların duygulardan etkilendiğini vurgulamaktadır. Düşünmek için gerekli duyguların dengesi bozulursa bu durumda duygusal zihin durumun üstesinden gelir biri duygusal diğeri mantıksal olmak üzere iki zihin olduğu düşünüldüğünde mantıksal zihni bunalır (8).

2.1.2. Duygusal Zekânın Tanımları

Al-Maghazi (2003) (8), duygusal zekanın yaşam kalitesini çeşitli biçimlerde değerlendirmek için en iyi kriter olduğuna ve içindeki başarının sırlarından biri olduğuna ve zekâ katsayısını, hatta teknik becerileri aşabileceğini belirtmiştir. Hayatta başarı aracı

olarak ve yaşamın herhangi bir aşamasında öğretilir ve çeşitli yaşam aktivitelerinde maddi tarafın egemenliği konusunda bir devrim oluşturur ve yapılan çalışmaların sonuçları, yaşamda başarının gelişmesinin %80'inde duygusal becerilerden kaynaklandığını özetlemiştir ve bu yaşamda duygusal eğitime dikkat etmemizin gerektiğini bildirmiştir.

Toplumda sıkıntı ve kaygıya neden olan bu sorunların çoğunun çözümünün bireyin sadece iyi gelişmiş entelektüel yeteneklere sahip olması değil, aynı zamanda entelektüel becerilerle bütünleşen sosyal ve duygusal becerilere sahip olması gerektiğine şüphe yoktur (9).

Rizk ve Othman (2001), duygusal zekâyı; kişinin kendi duygu ve hislerine dikkat etme, farkında olma, onları anlama, net bir şekilde formüle etme ve başkalarının duygularının dikkatli gözlem ve farkındalığına göre düzenleme yeteneği olarak tanımlamaktadır (10).

Salovey ve Meyer (1990) duygusal zekâ kişinin kendi duygularını tam olarak ortaya çıktığı gibi bilme yeteneği, başkalarının duyguları hakkındaki bilgisi, duygularını kontrol etme ve başkalarıyla empati kurma ve onları hissetme ve kendini akıllı kararlar vermeye motive etme yeteneği şeklinde tanımlarlar. Duygusal zekâyı bireyin başkalarının duygularını düşünmesine, anlamasına ve bilmesine yardımcı olmak için o duygunun genellemesine ulaşmak için duygularını algılama yeteneği, böylece bu duygularla ilgili büyümenin örgütlenmesi ve gelişmesi olarak belirtirler (11).

Modern zorluklar ışığında bir adaptasyon aracı olarak duygusal veya duygusal yönüne ve genel olarak kişiliği ve özellikle düşünme biçimini etkileyen yönlerin duygusal yönüne ve karar verme mekanizmalarına dikkat edilmesi gerekmektedir. Çünkü duyguların hızlı ve doğru algılanması, etrafındakilerin duyguları onun mantıklı ve doğru tepkilere sahip olmasını sağlar ve duygusal zekâ zorluklarla uygun şekilde yüzleşmeye yardımcı olur.

2.1.3. Duygusal Zekânın 2 Yönü

a) Duyguları tanıma: Kişinin ve başkalarının duygularını tanımayı, duyguları doğru bir şekilde ifade etmeyi ve samimi ile sahte duyguları ayırt etmeyi içerir.

b) Duyguları kullanma: Önemli bilgilere dikkati yönlendirmek ve canlı duygular üretmek, olayları farklı açılardan görmek için birkaç duygu arasında gidip gelmek için duyguların kullanılmasını ifade eder.

c) **Duyguları anlama:** Duyguların adlandırılmasını, benzer duyguları ayırt etmeyi ve kıskançlık gibi bileşik duyguları anlamayı ifade eder. Öfke, kıskançlık, korku ve çelişkili duyguları içerir.

4. **Duygu yönetimi:** İyi ve kötü duyguların kabulü ile kendi duygularının ve başkalarının duygularının onları bastırmadan yönetilmesini ifade eder.

2.1.4. Duygusal Zekânın Önemi

Duygusal zekânın önemi birkaç noktadan kaynaklanmaktadır.

1. Duygusal zekâ, çocuğun birlikte ve yaşamla uyum içinde büyümesi için ebeveynleri, kardeşleri, akranları ve çevresiyle uyumunda önemli bir rol oynar ve aynı zamanda akademik başarının iyileştirilmesine ve verimliliğinin artırılmasına yol açar.

2. Duygusal zekâ, ergenlik ve sonrasında yaşanan diğer olumsuz davranışların üstesinden gelmeye yardımcı olur.

3. Duygusal zekâ, evli yaşamın istikrarında önemli bir faktördür. Duyguların iyi bir ifadesi olarak, karşı tarafın duygularını anlamak ve onlara olgun bir şekilde bakmak ve tüm bunlarla büyük bir evlilik uyumluluğu sağlar.

4. Duygusal zekâ, iş ve yaşamdaki başarının arkasında yatar. En zeki ve duygusal insanlar sevimli ve ısrarcıdır, zekidir, iletişim kurabilir, liderlik edebilir ve başarılı olmaya kararlıdır.

Duygusal zekânın anlık hazları, dürtülere karşı direnci, kendini gerçekleştirmeyi, ahlaki iffeti ve sorunların üstesinden gelmeyi ertelediğine ve bireyin yüksek düzeyde duygusal zekâsının bireyin duygularını ve oluşma zamanını fark etmesine yardımcı olduğuna dikkat çekmektedir. Duygusal zekâ ile bireyler duygularını kontrol edebilir, başkalarıyla iletişim kurabilir ve onlarla empati kurabilmektedir (12).

2.1.5. Duygusal Zekânın Özellikleri

Duygusal zekânın genel özellikleri aşağıdaki gibi belirtilmiştir.

1. Bir bireyin sahip olduğu duyguları veya düşünceleri tanımlama ve takdir etme yeteneğidir. Bu yetenek, Goleman'ın (3) öz farkındalık kavramına karşılık gelir.

2. Öz motivasyon: Bireyin stres altında etkili bir şekilde çalışmasına, inisiyatif alma özelliği ve konsantrasyonunun yükselmesini ifade eder.
3. Sosyal ilişkilerle uğraşmak: Bireyin başkalarının duygularını hissettiği ve hayal kırıklığına direnmelerine yardımcı olduğu için iş sırasında kaygının üstesinden gelme ve hayal kırıklığına direnme yeteneği anlamına gelir.
4. Kişisel tarz: Duygusal zekâsı yüksek bir kişinin baskı altında etkili bir şekilde çalışma yeteneğine sahip olduğunu ve sorumluluk alma yeteneği ile karakterize olduğunu gösterir.

2.1.6. Duygusal Zekâyı Etkileyen Faktörler

Duygusal zekâ hem genetikten hem de çevreden etkilenir. Duygusal zekâ beyindeki zihinsel zekâ gibidir ve beyin bir işlevidir. Her şeyi hem doğuştan gelen edinilmiş hem de öğrenilmiş ve beyinde depolanmış olarak nasıl hissediyor ve değerlendiriyoruz. Neden bir kişi iddialı, diğeri itaatkâr, bir kişi çok çalışıyor, diğeri tembel, bir kişi arkadaş canlısı, diğeri saldırgan. Bu durumu Salovey ve Meyer şöyle açıklıyor: Duygusal bilginin çocukluktan başlayıp, ebeveynlerin duyguları üzüntü, kayıp, sıkıntı ve öfke gibi durumlarla ilişkilendirerek çocuklara duygusal düşünmeyi öğrettiği bu duygusal anlamların daha iyi anlaşılmasıyla yaşam evrelerinde büyüüp gelişmesidir (11).

2.1.7. Spor Alanında Duygusal Zekâ

Spor psikolojisinin kapsamı genişledikçe ve spor eğitimi bilimi gibi diğer spor bilimleriyle yakından ilişkili hale geldikçe, spor psikolojisi yalnızca teorik yönlerle sınırlı değildir. Bunun ötesinde, son yıllarda spor psikolojisine artan bir ilgi oluşmuştur. Bunların uygulamalı yönlerinin incelenmesi spor performansının gelişmesine ve spor kişiliğinin gelişmesine katkıda bulunabilecek davranış, deneyim ve zihinsel süreçlerden faydalanmak ve spor müsabakalarında başarılı olmak için konular, zihinsel ve duygusal taraf arasındaki etkileşim sürecinin ortaya çıkabileceği ve kendini ifade eden duygusal zekâ yoluyla gelişebileceği açıktır. Aşağıdakiler dâhil olmak üzere çoklu davranış biçimleri sporcu tarafından karakterize edilen duygusal zekâ, oyun becerileri ve planlama yeteneklerini öğrenme sürecinde en önemli faktörlerden ve belirleyicilerden biri olarak kabul edilir.

2.1.8. Voleybolda Duygusal Zekâ

Voleybolcuların duygusal zekâsının kendisinin ve başkalarının duygularını anlama ve yönetme yeteneği olduğuna ve voleybol sporu da dâhil olmak üzere çeşitli alanlardaki bireylerin yaşamlarında önemli bir rol oynadığına inanılmaktadır. Voleybolcular için duygusal zekânın önemli olmasının bazı nedenleri şunlardır:

a) Duyguları kontrol etmek: Maçlar sırasında çeşitli duyu ve duyguları kontrol etmek başarılı bir oyunun önemli bir parçasıdır ve duygusal zekâ bunu başarmaya yardımcı olur.

b) Takım arkadaşlarıyla iletişim: Voleybol takımında etkili oyun, oyuncular arasında iyi bir iletişim gerektirir ve duygusal zekâ, takım arkadaşlarının duygularını anlamaya ve onlara etkili bir şekilde iletişim kurmaya yardımcı olur.

c) Duygusal dayanıklılık: Oyuncular maç sırasında duygusal ve psikolojik baskılara maruz kalırlar ve duygusal zekâ bu baskılara dayanmaya ve onlarla doğru şekilde başa çıkmaya yardımcı olur.

d) Performansı artırır: Duygusal zekâ, duygularını kontrol edebildikleri ve kendilerini ve takım arkadaşlarını motive etmek ve maç sırasında konsantrasyonlarını ve dikkatlerini artırdığı için oyuncuların performansını artırmaya yardımcı olur.

e) Güveni artırmak: Duygusal zekâ, özgüven ve zorlukların üstesinden gelme ve istenen hedeflere ulaşma becerisinin geliştirilmesine yardımcı olur.

Genel olarak duygusal zekânın oyuncuların performansını artırdığı ve voleybol sporlarında hedeflerine ulaşmalarına yardımcı olduğu söylenebilir. Ayrıca duygusal zekâyâ sahip voleybolcular, antrenörler ve takım seyircisi arasındaki iletişimi ve etkileşimi geliştirmede duygusal zekânın önemli bir faktör olduğu söylenebilir. Bu grup takımla daha iyi etkileşime girebilir.

Voleybol, oyuncular arasında sürekli etkileşim gerektiren bir takım sporudur. Bu nedenle duygusal zekâyâ sahip oyuncular takım arkadaşlarıyla daha iyi etkileşime girebildikleri, takımın benimsediği oyun tarzına uyum sağlayabildikleri ve maçlar sırasında maruz kaldıkları baskılarla başa çıkabildikleri için duygusal zekâ voleybolcular için arzu edilen özelliklerden biridir.

2.2. Duygusal Düşünme (Planlı Davranış)

Duygusal düşünme, oyuncunun düşüncesine ve zekâsına bağlıdır ve bu düşünme beş duyu organından biri veya birkaçı tarafından beyinin uyarılması sonucu beyin tarafından gerçekleştirilen bir dizi zihinsel faaliyettir. Voleybolcunun planlı davranışı, oyuncunun zihninde önemli bir rol oynar. Oyuncunun savunma ve hücum sırasındaki performansı sayesinde, voleybolcu oyun sırasında birden fazla durumu fark edebilir ve ardından bunları analiz edebilir.

Hareket hızı, voleybolcunun maç sırasındaki çeşitli durumları ve maçların gidişatını gözlemleyerek ve takip ederek kendisine ulaşan bilgileri yorumlayabilmesini ve erken gözlemleyip doğru anlayabilmesini gerektirir. Onları anlamak; kendisine ulaşan bilgileri, maç sırasındaki çeşitli durumları ve maçların gidişatını gözlemleyerek ve takip ederek yorumlayabilmesini gerektirir. Hızlı düşünün, ne yapacağımızı çıkarın ve gerekli hamleyi doğru zamanda yapın, çünkü bunun maç sırasındaki uygun performansı üzerinde bir etkisi vardır ve koç, oyuncuyu hareket hızını hızlı bir şekilde anlaması için eğitmelidir. Uygun bir şekilde ve planlanan hamlenin tekrarı ile yarışmalara benzeyen egzersizler ve bu egzersizlerin çeşitliliği, oyuncunun durum algısını ve hareket etme yeteneği azaltılabilir. Planlı davranış, bireyin yeni çözümler elde ettiği yaratıcı düşünmenin en yüksek biçimidir ve planlama becerilerinin seçimi ile bunların çeşitli biçimleri ve başarıları, sonucu saha içinde çalışarak ortaya çıkan yaratıcı düşünmeyi gerektirir. Yaratıcı düşünme yeni yöntemler bulmaya çalışır ve çözümler üretir.

Doğru planlanmış davranış, bireyin en sevdiği oyunun ve çeşitli spor aktivitelerinin uygulanması sırasındaki aktivitesi ve tepkilerinde, özellikle çoklu oyun planlarının uygulanması ve performansında önemli bir rol oynar. Bu, voleybolcuyu pozisyonunun hızlı bir şekilde değerlendirmeye ve oyunun gidişatıyla orantılı olarak doğru yanıt verebilmesi için çıkarım yapma ve açıklama yeteneğini geliştirmektedir. Voleybolcular başta olmak üzere planlanan çeşitli tepkiler sırasında en büyük yükün düşünce süreçlerine düştüğü birçok spor aktivitesi vardır.

Planlı davranış, oyuncunun zihinsel algısına bağlıdır. Çünkü zihninde belirli bir beceri canlandırılabilir ve bu zihinsel beceri bu özel durumla ilişkili duygularını canlandırabilir. Bir oyuncu rekabet durumunun zihinsel bir görüntüsünü ortaya çıkardığında, bu, rakibinin üstesinden gelmek için uygun yöntemi düşünme ve muhtemelen uygun alternatifler bulma fırsatı sağlar.

2.3.Voleybol

2.3.1. Voleybolda Temel Beceri ve Beceriler

Voleybolda her öğrencinin bunları uygulayabilmesi için tüm temel becerileri eşit düzeyde yerine getirmelidir. Temel becerilere hâkim olmak, iyi bir sporcu olmanın en önemli faktörlerinden biridir. Bu nedenle her öğrencinin beceriyi yerine getirmede iyi olması gerekir ve bu iyi bir öğrenme sağlar.

Tanımlandığı şekliyle günlük yaşamdaki beceri; bir eylemi gerçekleştirmenin sanatsal veya niteliksel yeteneği harekettir. Hareket genel bir beceridir. Hareket; bir yol, bir zaman, belirli bir yön, belirli bir kuvvetle tekrarlanırsa başlangıcı ve sonu vardır, buna beceri denir (13).

Hammad (1998) beceriyi bir bireyin, mümkün olan en kısa sürede en az enerji ile azami ustalık derecesine sahip bir görevini yerine getirerek sonuca ulaşma yeteneği ve bireylerin görevini yerine getirmedeki yeterliliğini gösterir" olarak tanımlamıştır. Sporda beceri, bireysel olarak, takım içinde, rakibe karşı, ekipmanlı veya ekipmansız olarak yüksek bir başarı yeteneğidir (14).

Her spor etkinliğinin diğer etkinliklerden farklı kendi beceri yeteneklerine sahip ve bir etkinlik içinde bir beceri ile diğeri arasında bir fark vardır. Voleybol oyunu, çok sayıda hücum ve savunma becerisi türünde bol olan takım oyunlarının iyi modellerinden biridir ve takımın ilerlemesi, oyuncuların bu temel becerilerde ne kadar iyi olduğuna bağlıdır. Çünkü oyunun temel becerileri, takımın üzerine inşa edildiği en güçlü direklerdir ve ustalıkları büyük ölçüde oyuncuya ve takımın daha yüksek seviyelere ulaşmasına bağlıdır.

Fahmy (1981) ve Moneim (1984), temel becerilerin en iyi sonuçları elde etmek için bir oyuncunun gerektirdiği tüm durumlarda gerçekleştirmesi gereken hareketler olduğunu belirtmişlerdir (15, 16).

Yeteneklerden birinin kaybı veya birinin zayıf seviyede olması, rakip takım tarafından keşfedilirse çok puan kaybına yol açacaktır. Bu nedenle her oyuncunun bu konuda tam olarak yetkin olması gerekir. Bu sayede diğer oyuncularla tam uyumluluk yakalanır ve teknik planları uygulamak mümkün olabilir. Herhangi bir oyuncunun seviyesinin ilerlemesi ve başarısının derecesi büyük ölçüde becerilerin derecesine bağlıdır. Bu eğitim, öğretim, yöntem ve araçlarında doğru yönetimi izlenerek başarılabılır. Moneim (1984) ve

Qutb ve Saaed (1985) voleybolda temel beceriler, oyuncunun olumlu sonuçlara ulaşması için voleybol oyununun gerektirdiği şartlara göre yapması gereken hareketlerdir (16, 17).

Voleybol, beceri yetenekleri birbiriyle ilişkili olan oyunlardan biridir. Oyunun amacı için gerektirdiği her durumda oyuncunun bunları gerçekleştirirken ihtiyaç duyduğu becerileri ifade eder. Qutb ve Saaed (1985), Aqil ve Jabbar. (1987) ve Taha (1999) voleyboldaki temel becerileri aşağıdaki gibi belirtmişlerdir (17, 18, 19).

Voleyboldaki temel beceriler hücum ve savunma becerileri olarak ikiye ayrılır:

a) Hücum becerileri şunları içerir:

- * İletişim
- * Ezici dayak.
- * Numeroloji
- * Duvar kovucu.

b) Savunma becerileri şunları içerir:

- * Pasların alınması.
- * Duvar kovucu.
- * Oyun alanını savunmak.

2.3.2. Servis

Bu vuruş şekli, hakemin düdüğünden sonra arka çizgiden bir numaralı pozisyonda bulunan oyuncu tarafından gerçekleştirilir ve top rakibin sahasına geçene kadar tek elle vurularak oyuna sokulur. Servis, topu havaya bıraktıktan sonra top yere düşmeden önce tek elle veya kolun herhangi bir kısmıyla vurulmasıdır Voleybol oyununda servis, takımın bir sayı atmak için ilk şansdır ve mükemmel bir servis atışı ile rakip takım tarafından yanlış bir karşılama ile takımın bir puan alma olasılığı yüksektir. Oyun sırasında oyuncular tarafından kullanılan, rakip takımı zayıf bir savunma pozisyonuna getirebilecek en önemli hücum vuruşlarından biridir ve servis vuruşlarını ustalaşarak gönderen takım için hızlı ve doğrudan bir puan alma tekniğidir.

Servis, voleybolda hücum eden takım için etkili ve önemli hücum becerilerinden biridir. Çünkü oyuncu performansında hücum eden oyuncunun bağımsız olduğu diğer oyuncularla ilgili olmadığı için doğrudan bir puan kazanır.

2.4. Önceki Çalışmalar

Jassim (2015) yaptığı çalışmada hentbol oyuncularında öfke ve saldırgan davranışa ilişkin duygusal zekanın etkisini incelemiştir. Yapılan çalışmada Orta ve Güney Fırat'ta 2014-2015 spor sezonuna ait 8 hentbol kulübünden 128 oyuncu üzerinde değişkenler arası korelasyon yöntemi kullanılmıştır. Çalışma sonucunda ileri düzey hentbol oyuncularında duygusal zekâ ile hem öfke hem de saldırgan davranış arasında bir ilişki olduğunu belirtmiştir (20).

Azzam (2016) yaptığı çalışmada güreş oyuncularının duygusal zekâsı ve müsabaka sonuçlarıyla ilişkisini incelemiştir. Araştırmacı, tanımlayıcı istatistik yöntemi ile araştırmanın niteliğine uyan 2014/2015 ve 2015/2016 sezonunda Mısır Güreş Federasyonu'na kayıtlı 18 yaş altındaki güreşçileri incelemiştir. Çalışma sonucunda duygusal zekâsı yüksek olan güreş oyuncularının müsabaka sonuçlarında daha başarılı olduğu belirtilmiştir (21).

Osama (2015) yaptığı çalışmada Ürdün'deki voleybol kulüpleri oyuncularının planlı davranışları ve duygusal zekâları arasındaki ilişkiyi incelemiştir. Ürdün'deki 12 voleybol kulübünde bulunan her kulüpten 12 oyuncu olacak şekilde 144 oyuncu üzerinde yapılan çalışma varyans analiz yöntemiyle incelenmiştir. Araştırmanın sonuçlarına göre oyuncuların planlı davranışla ve duygusal zekanın arasında bir ilişki olduğunu belirtmiştir. Araştırmacı ayrıca, voleybol antrenörlerinin bu konuda düşünme düzeyini geliştirmek amacıyla oyuncuların planlı ve zihinsel hazırlıklarına dikkat etmesi gerektiğini belirtmiştir (22).

Nabra ve Sohaib (2022) yaptığı çalışmada voleybolda servis gönderme ve karşılama becerisine duygusal zekanın etkisini incelemiştir. Çalışma beden eğitimi ve spor bilimleri fakültesinden 2021-2022 yılında 13 voleybol oyuncusu üzerinde yapılan anket çalışmasıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışma sonucunda duygusal zeka ile servis atışı arasında doğrusal bir ilişki olduğu belirtilmiştir (23).

3. GEREÇ VE YÖNTEM

3.1. Araştırma Alanı

Çalışma 01.12.2022 – 25.04.2023 tarihleri arasında Irak Voleybol Federasyonu'na kayıtlı Irak Premier Voleybol Ligi kulüplerinin oyuncularını üzerinde bu kulüplere ait stadyumlar ve spor salonlarında bireysel anket yöntemi ile gerçekleştirilmiştir.

3.2. Araştırma Modeli

Çalışma, araştırmanın niteliğine uygun olarak 175 oyuncu ile bireysel olarak anket yöntemimle tanımlayıcı istatistiksel ile hazırlanmıştır.

3.3. Araştırma Örneklemi

Araştırma topluluğu Irak Premier Ligindeki birinci sınıf voleybolculardan ve 2022-2023 spor sezonu lig şampiyonluğuna katılan 175 oyuncudan oluşmuş (Tablo 3.1), 10 oyuncu ankete katılmadığı için ve 15 oyuncunun anketi ilgili yanlış cevapları nedeniyle hariç tutulmuştur (Tablo 3.2).

Tablo 3.1. Araştırmaya katılan kulüp ve oyuncu sayıları

S	Kulüp	Oyuncu Sayısı
1	Şurta	15
2	Ceyş	18
3	Bahri	14
4	Masafi Eş-Şimal	15
5	Erbil	15
6	Habbaniyye	16
7	Dağarra	17
8	Sinaa	18
9	Peşmerge	15
10	Gaz El-Cenub	14
11	Hit	18
	Toplam	175

Tablo 3.2. Örneklem yapısı ve uygulama

Örnekler	Uygulama Örneği	Toplam
Örnek keşif deneyi	10	
Uzaklaştırılanlar	15	50
İstatistik Tahlil Sonucu	100	
Toplam	125	50
		175

3.4. Veri Toplama

Çalışmada veri toplama amacıyla aşağıdaki anket formları kullanılmıştır;

- Duygusal zekâ ölçeği için anket formu.
- Planlı davranış ölçeği anket formu.

3.5. Çalışmanın Bilimsel Adımları

Çalışmada genel olarak voleybol alanında bilinen bir duygusal zekâ ölçüsünün bulunmaması ve özellikle voleybolun etkinliği nedeniyle, önceki yapılan çalışmalarda yayınlanan testler ve çalışma ortamına uygun olmadığından veya spor alanında bilinen bir duygusal zekâ ölçeğinin bulunmaması nedeniyle aşağıda oluşturulan ölçek yöntemi kullanılmıştır.

3.5.1. Duygusal Zekâ Ölçeği İçin Anket Oluşturma

Eğitim ve psikolojik bilimler alanında ölçek oluştururken kaynaklar ve referanslar, ölçeğin inşasının temel adımlara tabi tutulması ve araştırmacıların bunları dikkate alması gerektiğini göstermektedir ki bunlar aşağıdaki şekildedir:

İlk olarak incelenecek olgu belirlenir. Bu adım, araştırmacının ölçülecek olgunun önemi hakkındaki bilgisi, içeriğini anlaması ve değerlendirmesinin kapsamını belirtmesi ile temsil edilen psikolojik ölçeklerin oluşturulmasında üzerinde çalışılması gereken ilk adımdır. Bu aşamada araştırmacı ölçeği, ona bağlı, doğru ve ana adımları tanımlaması gerekir.

İkinci olarak ölçeğin amacını tanımlanır. Bu adım, ölçeğin belirli ve net bir amacı olması ve bu hedefin doğrulanabilir olması ve ölçeğin doğası ve özellikleri ile tutarlı olması gerektiğidir. Çünkü her ölçeğin amacı ile ilgili kendine has özellikleri vardır ve bu ölçeğin amacı duygusal zekâyı ölçmek olacaktır.

3.6. Anketin Oluşturulma Aşaması

Yukarıda belirtilen adımları dikkate aldıktan sonra niteliklerin ve bilimsel temellerin mevcut olduğu bir ölçek oluşturmak için çalışmada aşağıdaki prosedürler uygulanmıştır.

3.6.1. Anket Yapım Aşaması

Khair (2016) tarafından belirtilen ve birkaç aşamadan oluşan anket hazırlamak için şu aşamalara dikkat etmek gerekir (27).

- Gerekli ifadeleri kapsayan anketin planlanması,
- Anket sorularının formüle edilmesi,
- Anket sorularının araştırma topluluğunu temsil etmesi,
- Anket sorularının bir analizinin yapılması,
- Anket sonuçlarına uygun hipotez seçimini değerlendirme yönteminin belirlenmesi.

3.7. Duygusal Zekânın Ölçülmesinde Anket Bölümlerinin Oluşturulması

3.7.1. Anketin İlk Bölümünün Hazırlanması

Çalışmada, anketin ilk bölümünde ankete katılanları tanımak ve hakkında bilgi edinmek için bu bölüm hazırlanmıştır. Bu kısım Ek-1'de gösterilmiştir.

3.7.2. Anketin İkinci Bölümünün Hazırlanması

Bu kısımda beden eğitimi ve spor bilimleri fakültesi öğrencilerine uygulayabilmek için anket soruları geliştirilirken aşağıdaki hususlar dikkate alınmıştır.

- a) İsim yazması zorunlu tutulmamıştır.
- b) Cevapların kesinlikle gizli kalacağı ve sadece araştırmacı tarafından görüleceği belirtilmiştir.
- c) Cevabın açıklığını ve doğruluğunu dikkate alarak ve hiçbir cümleyi cevapsız bırakmaması belirtilmiştir.

d) Her sorunun sonuna tercih edilecek seçenek için bir onay kutusu hazırlanmıştır.

Anket, ifadelerin geçerliliğini ve geliştirilme amacını belirtmek üzere uzmanlara sunulduktan sonra bazı beden eğitimi ve spor bilimleri fakültesi öğrencileri için duygusal zekâ anketinden iki soru (17 ve 35. Sorular) çıkarılmıştır ve toplam 38 soru üzerinden anket değerlendirilmiştir (Tablo 3.3).

Tablo 3.3. Duygusal zekâ anketinde kullanılan soruların uzman görüşleri

S	İfadeler	Kabul	Ret	Kabul (%)
1	Duygularımı meslektaşlarıma karşı değiştirmemin nedenlerini biliyorum	19	3	86.36
2	Oyunculardaki iyi tarafı her zaman değerlendiririm	21	1	95.45
3	Eğitimde ve rekabette hoşgörüsüzlüğü kışkırtan bazı şeyleri görmezden geliyorum	17	5	77.27
4	Voleybolda profesyonel performans elde etmek için azami çabayı gösteririm	19	3	86.36
5	Yarışma sırasında iyi performans gösterebilmek için duygularımı kontrol ediyorum	17	5	77.27
6	Başarıyı getiremekten korkuyorum	20	2	90.9
7	Planlı ve uygulamalı görevleri yapabiliyorum	19	3	86.38
8	Bozuk moralim becerilerimin gelişimini engelliyor	18	4	81.81
9	Oyuncular önünde negatif duygularımı göstermiyorum	19	3	86.36
10	Altında olduğum herhangi bir baskı altında sakin ve sakin görünüyorum	18	4	81.81
11	Bazı voleybol hakemleriyle uğraşmakta zorlanıyorum.	18	4	81.81
12	Oyuncuların olumsuz duygularını hissedim	17	5	77.27
13	Voleybolda önemli hedeflerimi kendim belirledim	18	4	81.81
14	Eğitim ve rekabet sırasındaki olumsuz performansta duyguların büyük rolü vardır	19	3	86.36
15	Takım arkadaşlarımı yarışmalar sırasında hayal kırıklığına uğradıklarında teşvik ediyorum	18	4	81.81
16	Meslektaşlarıma ve arkadaşlarıma saygı ve takdirimi gösteririm	20	2	90.9
17	Meslektaşlarımla voleybol hakkında fikir, beceri ve bilgi alışverişinde bulunuyorum	14	8	63.63
18	Olumlu sosyal ilişkiler kurabilirim	18	4	81.81
19	Takım oyuncularımın başarılarını tanıyın ve takdir edin	20	2	90.9
20	Yüksek bir özgüven duygum var	18	4	81.81
21	Meslektaşlarımla sınırlarını saklıyorum	17	5	77.27
22	Takım arkadaşlarımla için engelleri aşmak için çok çalışıyorum	18	4	81.81
23	Eğitim ve rekabetle ilgili konuları tartışırken meslektaşlarımla görüşlerine saygı duyuyorum	19	3	86.36
24	Meslektaşlarımla sorunlardan kaçınmak için sağlam tutumlarımı hissetmelerini sağlıyorum	20	2	90.9
25	Hedeflerime ulaşmama yardımcı olan zihinsel, fiziksel ve beceri yeteneklerime güveniyorum	17	5	77.27
26	Engellerle etkili bir şekilde yüzleşme yeteneğim var	19	3	86.36
27	Meslektaşlarıma bunları çözmek için yaptığımız hataları gösteriyorum	17	5	77.27
28	Meslektaşlarımla dinlemek için dikkatlice dinleyin	20	2	90.9
29	Stresli olduğumda çabucak yorulurum	18	4	81.81
30	Takımda yeni oyuncuları kabul etmek çok kolay	20	2	90.9
31	Antrenman ve müsabaka sırasında pozisyonlarımı değiştirirken oyuncuların koşullarını dikkate alırım	17	5	77.27
32	Meslektaşlarımla bana karşı duygularımı hissediyorum	18	4	81.81

33	Düşüncelerimi koç ve meslektaşlarımla tartışabilirim	19	3	86.36
34	Fiziksel, beceri ve planlama yeteneklerimi geliştirme fırsatlarından yararlanırım	18	4	81.81
35	Bana verilen görevleri yerine getirebilirim	15	2	90.9
36	Duygularımı kontrol ediyorum, böylece önemli maçlarda iyi performans gösterebiliyorum	20	7	68.18
37	Kritik durumlarda hızlı bir şekilde karar verebilirim	19	3	86.36
38	Performans gösterirken duygularımı doğru biliyorum	18	4	81.81
39	Başkalarının duygularını hissetme yeteneğim var.	19	3	86.36
40	Olumsuz ve olumlu duygularımı ayırt edebiliyorum	21	1	95.45

3.8. Anketin Denenmesi

Anket ilk olarak 01.02.2023 tarihinde Kuzey Rafinerileri Kulübü'nü temsil eden 10 oyuncu üzerinde yapılmıştır ve bu denemenin amacı aşağıdakileri tespit etmektir.

- Anket yapılırken karşılaşılabilecek zorluklar ve sorunlar hakkında bilgi sahibi olmak.
- Anket formuna harcanan zamanı belirlemek.
- Yardımcı çalışma ekibinin verimliliğini belirlemek.
- Veri toplama formlarının geçerliliğini test etmek.
- Ankete katılan kişinin geçerliliği ve testlere verdiği yanıtın kapsamını belirlemek.
- varsa oluşan hataların üstesinden gelmek.

3.9. Duyuşsal Zekâ Ölçeği Anketlerinin İstatistiksel Analizi

İyi bir anketin özelliklerinden biri, aynı ankette yüksek puan alan ve düşük puan alan oyuncuları ayırt etmek için ifadelerinin istatistiksel bir analizini yapmaktır. Araştırmacı, mevcut araştırmadaki verileri analiz etmek için Statistics Powerful Statistical Software (SPSS) programını kullanmıştır. Duyuşsal zekâ ölçeğinin istatistiksel analizi iki şekilde gerçekleştirilmiştir.

3.9.1. İki Terminal Grubunun Stili

Araştırmacı, her bir soruda üst ve alt gruplar arasındaki farkları bulmak için T-testini gerçekleştirmiştir ve T-testini SPSS programını kullanarak gerçekleştirmiştir (Tablo 3.4).

Tablo 3.4. Duygusal Zekâ Anketi istatistiksel göstergeleri

S	Üst Grup		Alt Grup		T'nin hesaplanma değeri	Sig.	Önem düzeyi
	Aritmetik ortalama	Standart sapma	Aritmetik ortalama	Standart sapma			
1	4,235	1,421	3,451	1,403	5,271	0	Moral veren
2	4,224	1,219	3,133	1,510	5,052	0	Moral veren
3	4,135	1,037	3,070	1,225	3,226	0	Moral veren
4	4,071	1,334	2,977	1,439	5,153	0	Moral veren
5	4,059	1,139	2,942	1,277	5,112	0	Moral veren
6	4,059	1,013	3,435	1,195	3,496	0	Moral veren
7	4,047	1,122	3,133	1,510	5,052	0	Moral veren
8	4,001	1,220	3,745	1,510	5,732	0	Moral veren
9	3,973	1,144	3,323	1,297	3,479	0	Moral veren
10	3,973	1,195	3,070	1,244	4,659	0	Moral veren
11	3,973	1,144	3,323	1,297	3,479	0	Moral veren
12	3,973	1,911	3,221	1,244	4,659	0	Moral veren
13	3,953	1,366	3,093	1,433	3,961	0	Moral veren
14	3,918	1,235	3,244	1,326	3,395	0	Moral veren
15	3,824	1,473	2,419	1,522	3,132	0	Moral veren
16	3,703	1,335	3,441	1,335	2,167	0	Moral veren
17	3,347	1,525	3,163	1,435	4,733	0	Moral veren
18	3,535	1,221	2,736	1,276	0,993	0.112	Moral vermeyen
19	3,471	1,533	2,953	1,501	2,203	0	Moral veren
20	3,459	1,336	2,664	1,276	2,641	0.042	Moral veren
21	3,459	1,336	2,664	1,376	4,641	0.003	Moral veren
22	3,389	1,001	2,451	1,272	3,303	0	Moral veren
23	3,347	1,412	2,456	1,553	3,342	0	Moral veren
24	3,318	1,433	1,966	1,402	1,043	0.153	Moral vermeyen
25	3,082	1,391	2,133	1,177	4,370	0	Moral veren
26	3,059	1,229	1,942	1,207	2,634	0	Moral veren
27	3,024	1,950	1,722	0,913	2,547	0	Moral veren
28	2,800	1,454	2,105	1,237	3,370	0	Moral veren
29	2,398	1,222	2,105	1,237	3,542	0	Moral veren
30	2,335	1,471	2,709	1,454	3,031	0	Moral veren
31	2,305	0,950	1,722	0,913	2,354	0.001	Moral veren
32	2,305	1,190	1,388	0,903	3,380	0	Moral veren
33	2,277	1,209	1,388	0,837	3,325	0	Moral veren
34	2,277	1,209	1,388	0,837	3,325	0	Moral veren
35	2,277	1,552	1,725	0,837	3,325	0	Moral veren
36	2,273	1,235	1,457	1,297	3,889	0	Moral veren
37	2,182	1,159	1,935	1,384	1,003*	0.153	Moral vermeyen
38	2.147	1.058	2.074	1.291	2.897	0	Moral veren

Tablo 3.4'ten üst ve alt gruplar için ölçek cümlelerinin T değerlerinin (0,993–5,732) arasında değiştiği ve anlamlılık düzeyine (0,05) atıfta bulunulduğunda, aşağıdaki ifadelerin (18, 24, 37) zayıf ayırt edilmiş ifadeler olduğu görülmektedir.

3.9.2. Korelasyon Katsayısı

Bu yöntemin fikri, soruların anket içinde birbirleriyle ne ölçüde ilişkili olduğuna ve her sorunun bir bütün olarak anket korelasyonuna bağlı olduğundan, en yaygın istatistik yöntemlerinden biridir.

Tablo 3.5'te gösterildiği gibi, SPSS sistemi aracılığıyla bu amaca ulaşmak için Pearson'un basit korelasyon katsayısı kullanılmıştır.

Tablo 3.5. Her bir sorunun puanının, duygusal zekâ ölçeğinin yapı örneğinin toplamı ile korelasyon katsayıları

No	Korelasyon katsayısı	Sig.	No	Korelasyon katsayısı	Sig	No	Korelasyon katsayısı	Sig
1	0.321	0	14	0.235	0	27	0.376	0
2	0.299	0	15	0.241	0	28	0.264	0
3	0.294	0	16	0.219	0	29	0.267	0
4	0.254	0	17	0.554	0	30	0.514	0
5	0.329	0	18			31	0.366	0
6	0.231	0	19	0.487	0	32	0.07	0.138
7	0.062 *	0.116	20	0.313	0	33	0.417	0
8	0.336	0	21	0.585	0	34	0.422	0
9	0.455	0	22	0.486	0	35	0.226	0
10	0.394	0	23	0.503	0	36	0.442	0
11	0.292	0	24			37	0.401	0.002
12	0.315	0	25	0.425	0	38		
13	0.278	0	26	0.333	0			

*Kötü ayırt edilebilir ifade

Tablo 3.5'ten duygusal zekâ anketi soruları ile anketin toplam puanı arasındaki korelasyon katsayısının değerlerinin 0,062-0,585 arasında değiştiği açıktır, bu nedenle soru-7, bir bütün olarak anketle korelasyon ile karakterize edilmeyen bir ifadedir. Anlamlılık düzeyi 0,05'ten büyük olduğu için, silinen sorular her iki şekilde de ifadedir ve bu nedenle anket 34 sorunun nihai uygulaması amacıyla ifadelerin istatistiksel analizinden sonra son haliyle oluşturulur.

3.10. Anket Kararlılığı

Kararlılık, herhangi bir anketin gerekliliklerinden biridir. Çünkü ölçümde kararın istikrarını gösterir, kararlılık, ölçeğin bir süre sonra tekrar uygulanması durumunda elde ettiği yaklaşık olarak aynı sonuçların elde edilmesini ifade eder.

3.11. Yarı Segmentasyon Yöntemi

Bu yöntem, anketin cümle sayısına göre iki parçaya veya ikiye eşit olarak bölünmesine dayanır. İlk kısım tek cümleleri ve ikinci kısım çift cümleleri içerir. Çalışmada, 100 oyuncunun anket sonuçlarına dayanarak anket soruları için bu prosedür uygulanmıştır ve iki bölüm arasındaki Pearson korelasyon katsayısını kullanılarak, duygusal zekâ anketi için sabitlik katsayısının 0.866 olduğu ortaya çıkmıştır. Bu değer, duygusal zeka katsayısının yarısını temsil ettiği için, ölçeğin toplam sabitliğini temsil edecek şekilde düzeltilmiş ve bunu başarmak için Spearman-Brown denklemi ve buna bağlı olarak yüksek bir kararlılık değeri olan 0.928 kullanılmıştır.

3.12. Anketin Standart Hatası

Topluluğunun bir üyesini duygusal zekâ ölçeğinde aynı koşullar altında birkaç kez incelersek ya daha yüksek ya da daha düşük ya da aynı birinci dereceden bir puan alırız ve bu dalgalanma, anketin hatasız olmayacağı gerçeğinden kaynaklanır. Bu hatanın birden fazla kaynağı vardır. Belki de ölçeğin kendisinin hatası veya 3.892 sabitlik katsayısı 0.872 ve standart sapma 3.008 olduğunda, buna göre ölçeğin gerçek derecesi herhangi bir oyuncu için ölçekte aldığı puandır (± 3.892).

3.13. Duygusal Zekâ Ölçeğinin Düzeltilmesi

Araştırmacı, önceki prosedürlerle duygusal zekâ ölçeği için gerekli bilimsel işlemleri tamamladıktan sonra, anket son haliyle 38 sorudan 5 cevap seçeneğinden (her zaman benim için geçerlidir, çoğu zaman benim için geçerlidir, bazen benim için geçerlidir, nadiren benim için geçerlidir, benim için geçerli değildir) oluşmuştur.

3.14. Şematik Düşünme Ölçeği

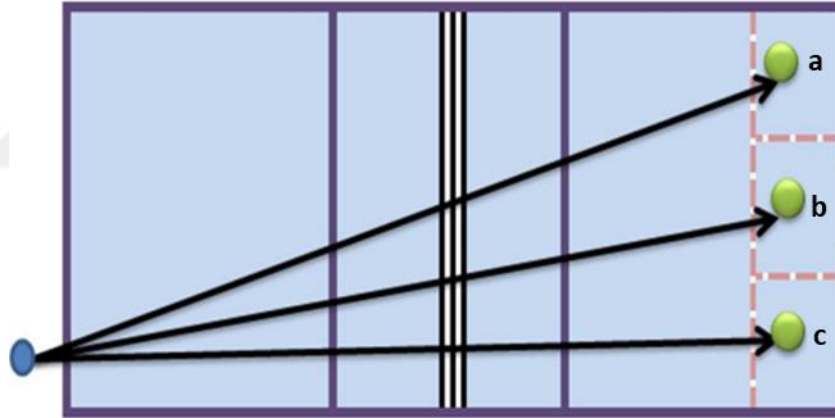
Araştırmacının 12 oyun pozisyonundan oluşan planlı davranış ölçeği (22) kabul edilmiş ve pozisyonlar Irak ortamına uygunluğunu belirtmek için uzmanlarına sunulmuştur. Uzmanlar

yüzde (%100) üzerinde anlaşmışlardır ve ölçüğe verilen cevaba doğru cevap için bir puan, yanlış cevap için sıfır puan verilecektir.

3.15. Voleybolun Dalgalı İletimi

- Dalgalı iletimin doğruluğunu yukarıdan test etme.
- Testin amacı: dalgalı vericinin doğruluğunu yukarıdan ölçmek.
- Kullanılan aletler: voleybol sahası, renkli bant, voleybol numarası.
- Performans özellikleri:

İletim için ayrılan yerden, test edilen oyuncu iletimi oyun alanının diğer yarısına doğru gerçekleştirir, böylece üç bölgenin her birine (A, B, C) üç iletim tahsis edilir, böylece bölgelerin alanı eşittir (Şekil 3.1).

Şekil 3.1. Dalgalı iletimin doğruluğunu yukarıdan test etme

-Kayıt;

- Oyuncuya, belirtilen kutunun içine düşen topun her doğru gönderimi için (3) puan verilir.
- Oyuncuya, belirtilen kareye bitişik kutunun içine düşen (a) topun her doğru gönderimi için (2) puan verilir.
- Oyuncuya, belirtilen kareye bitişik karenin içine düşen (b) topun her doğru gönderimi için (1) puan verilir.
- Topun sizi karelerden düşürdüğü her servis için sıfır verilir (c).

3.16. Ana Deneyimin Uygulanması

Anket, spor sezonu (2022-2023) için Irak Premier Voleybol Ligi voleybol kulüplerini temsil eden (50) oyuncunun başvuru örneğine, başvuru süresi boyunca başvuru örneğinden elde edilen verilere göre standart seviyeleri ve iki ölçek arasındaki ilişkiyi çıkarmak üzere uygulanmıştır.

3.17. İstatistiksel Araçlar

- Yüzde.
- Aritmetik ortalama.
- Standart sapma.
- Test (t).
- Pearson'ın basit korelasyon katsayısı.
- Spearman-Brown denklemi.
- Ölçeğin standart hatası.

4. BULGULAR

4.1. İstatistiksel Sonuçların Sunumu, Analizi ve Tartışılması

Duygusal zekâ, planlama davranışı ve ruh sağlığı ölçeklerini oluşturma adımlarını tamamladıktan sonra, üçüncü bölümde ayrıntılı olarak açıklanan ölçekleri oluşturarak tüm bilimsel prosedürleri tamamladıktan sonra, çalışmanın başında belirlenen hedeflere ulaşılmıştır.

4.2. Duygusal Zekâ Ölçüleri ile Planlı Davranış Arasındaki Çalışma Sonuçları

Duygusal zekâ ölçüsü oluşturmak, planlı davranış ölçüsü oluşturmak ve iki ölçek arasındaki ilişkinin gücünü belirlemek olan bu çalışmanın birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü hedeflerine ulaşmak ve bu amaçla araştırmacı sonuçların istatistiksel bir tanımı sunulmuştur (Tablo 4.1).

Tablo 4.1. Her korelasyon katsayısı için aritmetik ortalama ve standart sapma

Değişken	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma	Varyans	(R)'Nin Değeri	Semantik	Önem Düzeyi
Duygusal Zekâ	156.448	6.659	102	0.728	0	Moral Veren
Planlı Davranış	7.894	0.549				

Tablo 4.1'den duygusal zekâ sonuçlarının aritmetik ortalamasının 156.448, standart sapmanın 6.659 ve varyans ortalamasının (*) (102) ulaştığı görülmektedir. Yukarıdaki tablo aritmetik ortalamasının varyans ortalamadan daha yüksek olduğunu göstermektedir ve bu, örneğin varyans ortalamadan daha yüksek belirli bir duygusal zekâ yüzdesine sahip olduğunu ve dolayısıyla çalışmadan olumlu bir getiriye sahip olduğunu göstermektedir. Bu, voleybolcuların güçlü bir duygusal zekaya sahip oldukları anlamına gelir, bu, başkalarının duygularını ve kendi duygularını tam olarak ortaya çıktıkları gibi bilme yeteneğini ve duygularını ve başkalarıyla empati kurma ve onları hissetme ve kendini motive etme yeteneğini gösterir. Planlanan davranış sonuçlarının aritmetik ortalamasının 7.894, standart sapmanın 0.549 ve varyans ortalamasının 6 olduğu gösterilmektedir. Yukarıdaki tablo aritmetik ortalamasının varyans ortalamadan daha yüksek olduğunu göstermektedir ve bu, numunenin planlanan davranışın belirli bir yüzdesinin varyans ortalamadan daha yüksek olduğunu ve dolayısıyla mevcut çalışmadan olumlu bir getiriye sahip olduğunu göstermektedir.

Yukarıdaki tablodan duygusal zekâ ile planlama davranışı arasındaki korelasyonun değerinin 0,728 ve Sıg'nin 0,000 ulaştığı ve bu nedenle Sıg seviyesinin 0,05'ten küçük olması nedeniyle aralarındaki korelasyonun anlamlı olduğu görülmektedir. Bu, duygusal zekâ ile planlı davranış arasındaki ilişkinin pozitif bir korelasyon (doğrudan) olduğunu gösterir ve bu, duygusal zekâ derecesi ne kadar yüksekse, planlanan davranış derecesinin o kadar yüksek olduğunu gösterir. Buna göre hipotez gerçekleştirildi.

Bu hipotez, duygusal zekanın hayal kırıklıklarını, dürtüleri, duyguları kontrol etmeye, ruh hallerini düzenlemeye ve çözüme ihtiyaç duyan yaşam sorunlarıyla yüzleşmeye yardımcı olduğuna işaret eder.

4.3. Duygusal Zekâ Ölçeği ile Planlı Davranış Arasındaki Çalışmanın Sonuçları

Duygusal zekâ ile planlı davranış arasındaki ilişkiyi belirlemek ve aralarındaki ilişkinin gücünü belirlemek olan bu çalışmanın beşinci amacına ulaşmak ve bu amaçla iki ölçeğin sonuçları ayrı ayrı tanımlanmıştır (Tablo 4.2).

Tablo 4.2. Duygusal zekâ ile planlı davranış becerisi arasındaki korelasyon katsayısı

Değişken	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma	Varyans	Bağlanma Değeri	Semantik	Önem Düzeyi
Duygusal Zekâ	156.448	6.659	114	0.562	0	Moral Veren
Planlı Davranış	22.991	1.735	-			

Tablo 4.2 çalışma örneğinin duygusal zekâ ölçeğindeki aritmetik ortalamasının 156.448 standart sapma ile 6.659 ve ölçeğin varyans ortalamasının 114 olduğunu göstermektedir. Yukarıdaki tablo aritmetik ortalamasının varyans ortalamadan daha yüksek olduğunu göstermektedir ve bu, örneğin varyans ortalamadan daha yüksek belirli bir duygusal zekâ yüzdesine sahip olduğunu ve dolayısıyla çalışmadan olumlu bir getiriye sahip olduğunu göstermektedir.

Planlı davranış ölçeğindeki araştırma örneğinin aritmetik ortalaması 1.735 standart sapma ile 22.991'dir ve yukarıdaki tablo aritmetik ortalamasının varyans ortalamadan daha yüksek olduğunu göstermektedir ve bu, örneğin belirli bir yüzdeye sahip olduğunu göstermektedir. Varyans ortalamasından daha yüksek planlı davranış ve böylece çalışma üzerinde olumlu bir getirisi vardır.

Yukarıdaki tablodan duygusal zekâ ile planlı davranış arasındaki korelasyonun değerinin 0,562 ve Sığ'nin 0,000 ulaştığı ve bu nedenle Sığ seviyesinin 0,05'ten küçük olması nedeniyle aralarındaki korelasyonun anlamlı olduğu görülmektedir. Bu, duygusal zekâ ile planlı davranış arasındaki ilişkinin pozitif bir korelasyon (doğrudan) olduğunu gösterir ve bu, duygusal zekâ derecesi ne kadar yüksekse planlı davranış derecesinin de o kadar yüksek olduğunu göstermektedir.

Zekâ, öğrencinin başkalarıyla sürekli etkileşim içinde olması ve farklı durumlarla karşı karşıya kalması ve davranması gerektiğinden, verilen davranışı anlayarak ve yorumlayarak öğrencinin uyumluluğunun, sosyal başarısının, topluluk davranışlarına bağlılığının ve ruh sağlığının genel bir tezahürüdür. Bu gibi durumlarda iyi davranan bir öğrenci, başkalarıyla başa çıkmada başarılı ve duygusal zekâ yoluyla onlarla başa çıkma becerisine sahip bir öğrencidir.

Al-Khawaled (2008) ayrıca duyguları yönetmenin, stres ve gerginliği kontrol etmenin kaygı ve depresyona direnmeye, hayatı etkili bir şekilde uygulamaya ve voleybolcuların kişisel ilişkilerini güçlendirmelerine yardımcı olduğuna inanmaktadır. Bu, duygusal zekâ derecesinin ne kadar yüksek olursa, planlı davranış derecesinin de o kadar yüksek olduğunu ve dolayısıyla duygusal zekânın boyutlarına ulaşılmasının ruh sağlığına ulaşılmasına yol açtığını gösterir (25).

Araştırmacı, çalışmanın sonuçlarını bireysel olarak sunmuş ve tanımlamış ve aşağıda gösterildiği gibi aralarındaki ilişkiyi tanımlamıştır (Tablo 4.3).

Tablo 4.3. Düzlemsel davranış ve dalga iletim becerisi arasındaki korelasyon katsayısı

Değişken	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma	Varyans	(R)'Nin Değeri	Sig	Önem Düzeyi
Planlı Davranış	7.894	0.549	-	0.382	0	Moral
Planlı Davranış	22.991	1.735	-			Veren

Tablo 4.3'den, araştırma örneğinin planlanan davranış ölçüsündeki aritmetik ortalamasının standart sapma 0.549 ile 7.894, ölçeğin varyans ortalamasının 6 olduğu görülmektedir. Yukarıdaki tablo aritmetik ortalamasının varyans ortalamadan daha yüksek olduğunu göstermektedir ve bu, numunenin belirli bir planlı davranış yüzdesinin varsayımsal ortalamadan daha yüksek olduğunu ve dolayısıyla çalışmadan olumlu bir getiriye sahip olduğunu göstermektedir.

Planlı davranış ölçeğindeki araştırma örneğinin aritmetik ortalaması 1.735, standart sapma ise 22.991 olarak bulunmuştur. Yukarıdaki tablo aritmetik ortalamanın varyans ortalamasından daha yüksek olduğunu göstermektedir ve bu, örneğin belirli bir yüzdeye sahip olduğunu göstermektedir.

Yukarıdaki tablodan planlı davranış ile planlı davranış arasındaki korelasyonun değerinin 0,382 ve S_{1g} 'nin 0,000 ulaştığı ve bu nedenle S_{1g} seviyesinin 0,05'ten küçük olması nedeniyle aralarındaki korelasyonun anlamlı olduğu görülmektedir. Çalışma sayesinde doğrudan bir ilişki olduğu ve planlı davranış ile planlı davranış arasındaki ilişkinin özellikle bu değişkende yapılan çalışmaların sonuçları ışığında açıklanabileceği anlaşılmaktadır.

5. TARTIŞMA VE SONUÇ

Yapılan çalışmada Irak'taki voleybolcuların duygusal zekâsı ile taktiksel davranışları arasında pozitif bir ilişki olduğu gösterilmiştir. Aynı zamanda elde edilen sonuçlara göre Irak'taki voleybolcularda duygusal zeka ile pozitif dalgalı servis arasında bir korelasyon olduğu bulunmuştur. Çalışma sonuçlarına göre Irak'taki voleybolcular için taktik davranış ile dalgalı servis becerisi arasında pozitif bir ilişki olduğu elde edilmiştir. Duygusal zekâ, hayal kırıklıklarını, dürtüleri ve duyguları kontrol etmeye, ruh halini düzenlemeye ve çözüm gerektiren yaşam sorunlarıyla yüzleşmeye yardımcı olur. Çalışma sayesinde bir korelasyon ilişkinin olduğu, taktiksel davranış ile ruh sağlığı arasındaki ilişkinin özellikle bu değişkenlerde yapılan araştırma sonuçları ışığında açıklanabileceği ortaya çıkmaktadır. Oyuncular, varyans ortalamasının üzerinde belirli bir duygusal zekâ yüzdesine sahiptir ve bu durum yapılan çalışmaya olumlu etki yapmaktadır. Bu da voleybolcuların güçlü duygusal zekâya sahip olduğu anlamına gelmektedir. Bu, başkalarının duygularını ve kendi duygularını tam olarak olduğu gibi bilme yeteneğini göstermektedir. Kaynaklar ve referanslar, eğitim ve psikoloji bilimleri alanında anket oluştururken, anket oluşturmanın araştırmacıların dikkate alması gereken temel adımlara tabi olması gerektiğini belirtmektedir. Araştırma topluluğunun bir üyesini duygusal zekâ ölçümünde bir koşulda birkaç kez incelersek, ya daha yüksek, daha düşük bir derece ya da birinci derecenin kendisi alınmaktadır ve bu dalgalanma, ölçümün ister fiziksel ister psikolojik olsun hatasız olmayacağını göstermektedir.

5.1. Öneriler

- 1- Antrenman derslerinde spor psikolojisi konularının, özellikle konsantrasyon ve bunun çoklu tezahürleriyle ilgili konuların önemi vurgulanmalıdır.
- 2- Voleybol antrenmanlarında oyuncu rahatlamaya, dikkat odaklama antrenmanına ve dikkatin oyundaki önemine odaklanmasını sağlayacak programlara önem verilmelidir.
- 3- Dikkat odaklanma egzersizlerini beceri performansı ve yarışma performansı ile ilişkilendirme ihtiyacı, bu da dikkat odağının geliştirilmesinde daha iyi sonuçlar alınmasını sağlayacaktır.
- 4- Oyuncuları alıştırmak amacıyla bazı antrenman ünitelerinde maç şartlarına benzer pozisyon ve koşullara tabi tutulması gereklidir.

5- Antrenörler araştırma sonuçları ışığında saha savunma antrenmanlarına özen göstermeli ve oyuncularını dikkati odaklamak için farklı yöntemler konusunda eğitmelidir.

6- Konuyu daha detaylandırmak için çalışmanın değişkenlerine göre diğer örnekler üzerinde başka çalışmalar yapılmalıdır.

6. KAYNAKLAR

1. Khattab AWA. The effect of social desirability on sports identity and the level of achievement of basketball players [PhD thesis]. Iraq: University of Mosul; 2005.
2. Gardner H. Frames of mind. The theory of multiple intelligences. New York: Basic Books; 1983.
3. Goleman D. Duygusal zekâ. 29. Bs. İstanbul: Varlık Yayınları; 2005.
4. Said SJ. The Psychology of change. 1. Edt. Amman: The World of Modern Books; 2006.
5. Mukhtar H. Scientific foundations in football training. 1. Edt. Beirut: Dar Al-Fikr Al-Arabi; 1978.
6. Hussein SAA, Taha AAH. Emotional intelligence for educational leadership. 1. Edt. Jordan: Dar Al-Fikr Printing and Publishing; 2006.
7. Nabil A. Human and organizational behavior in management. Pharaohs Academy. 2006.
8. Al-Maghazi İM. Social and emotional intelligence and the twenty-first century. Egypt: Al-Iman Library; 2003.
9. El-Dedy RAFM. Emotional intelligence and its relationship to personality disorders among a sample of psychology students. Journal of Contemporary Arab Psychology. 2005; 1(1).
10. Othman FE, Rizk MA. (). The Emotional intelligence, its concept and measurement. Psychology. 2011; 15(58): 32-51.
11. Salovey P, Mayer JD. Emotional intelligence, imagination. Cognition and personality. 1990; 9(3): 185-211.
12. Goosey T, Butterworth D, Morriss C. Free throw shooting technique of male wheelchair basketball players. Adapted Physical Activity Quarterly. 2002; 19(2): 238-250.
13. Mahjoob W. Learning and training scheduling. 143. Edt., Jordan: Dar Wael; 2001.
14. Hammad Mİ. Modern sports training, planning, organizing, leadership. Cairo: Al-Hikma Office; 1999.
15. Fahmy Z. Volleyball: Part-1. Cairo: Dar Al-Maarif; 1981.

16. Moneim HA. Basic skills of volleyball. Cairo: Publishing and distribution; 1984.
17. Qutb SM, Saeed LG. Volleyball between theory and practice. Mosul: University Press Directorate; 1985.
18. Aqil AK, Jabbar A. International Volleyball Rules. Baghdad: 2001.
19. Taha AM. Volleyball-history-education-training-analysis-law. 184 Edt. Cairo: Arab Thought House; 1999.
20. Jassim DS. The predictive value of emotional intelligence in terms of anger and aggressive behavior among advanced handball players [unpublished master's thesis]. Iraq: University of Babylon; 2015.
21. Azzam AMA. Emotional intelligence of wrestling players and its relationship to the results of competitions [unpublished master's thesis]. Egypt: Benha University; 2016.
22. Osama AA. Causal attribution and its relationship to tactical thinking among players of premium volleyball clubs in Jordan [master's thesis]. Jordan: Mu'tah University; 2015.
23. Nabra AI, Sohaib M. The percentage contribution of the psychological frequency to the accuracy of the skill of wavy transmission and reception in volleyball. Wasit journal of mathematical sciences. 2022; 2(8): 94-106.
24. Khair, AM. The effect of using cognitive behavioral intervention on negative emotional responses and fears of self-presentation among soccer reserve players [Unpublished doctoral thesis]. Iraq: University of Mosul; 2016.
25. Khawla AM. Emotional Intelligence. 1st Edition. Amman: Dar Al-Shorouk for Publishing and Distribution; 2008.

7. EKLER

EK-1 K-Duygusal zekâ ölçeği sorularının geçerliliğini belirlemek için uzman görüşleri anketi

Sayın Profesör Bey.

Araştırmacı, araştırmasını tagged (duygusal zeka ve Kerkük Valiliği'ndeki futbol ve basketbolculara odaklanmayla ilişkisi) olarak yürütmeyi hedeflemektedir ve bu alanda deneyimli ve uzman olduğunuz için ve bilimsel çabalarınız nedeniyle lütfen duygusal zeka ölçeğinin paragraflarının geçerliliğini belirtin ve duygusal zeka ölçeğinizin geçerliliğini belirtin ve duygusal zeka ölçeğinizin geçerliliğini belirtin, duygusal zeka ölçeğinizin geçerliliğini belirtin, duygusal zeka ölçeğinizin geçerliliğini belirtin, duygusal zeka ölçeğinizin geçerliliğini belirtin, duygusal zeka ölçeğinizin geçerliliğini belirtin, duygusal zeka ölçeğinizin geçerliliğini belirtin, duygusal zeka ölçeğinizin geçerliliğini belirtin, duygusal zeka ölçeğinizin konuyla ilgili yorumlar, araştırmacının araştırmasını tamamlamasına yardımcı olmak, Bilimsel Araştırma Hizmeti için bizimle olan işbirliğinize teşekkür etmek.

Saygı ve Hürmetlerle

Araştırmacı

Uzmanın adı:

Bilimsel unvan ve uzmanlık:

İş yeri:

İmza:

Bilimsel unvanı elde etme tarihi:

EK-2 Duygusal zeka ölçeği anketi

S	Sorular	Uygun	Uygun Değil	Notlar
1	Duygularımı meslektaşlarıma karşı değiştirmemin nedenlerini biliyorum			
2	Oyunculardaki iyi tarafı her zaman değerlendiririm			
3	Eğitimde ve rekabette hoşgörüsüzlüğü kışkırtan bazı şeyleri görmezden geliyorum			
4	Voleybolda profesyonel performans elde etmek için azami çabayı gösterin			
5	Yarışma sırasında iyi performans gösterebilmek için duygularımı kontrol ediyorum			
6	Başarıyı getiremekten korkuyorum			
7	Planlı ve uygulamalı görevleri yapabiliyorum			
8	Bozuk moralim becerilerimin gelişimini engelliyor			
9	Oyuncular önünde negatif duygularımı göstermiyorum			
10	Altında olduğum herhangi bir baskı altında sakin ve sakin görünüyorum			
11	Bazı voleybol hakemleriyle uğraşmakta zorlanıyorum.			
12	Oyuncuların olumsuz duygularını hissedin			
13	Voleybolda önemli hedeflerimi kendim belirledim			
14	Eğitim ve rekabet sırasındaki olumsuz performansta duyguların büyük rolü vardır			
15	Takım arkadaşlarımı yarışmalar sırasında hayal kırıklığına uğradıklarında teşvik ediyorum			
16	Meslektaşlarıma ve arkadaşlarıma saygı ve takdirimi gösterin			
17	Meslektaşlarımla voleybol hakkında fikir, beceri ve bilgi alışverişinde bulunuyorum			
18	Olumlu sosyal ilişkiler kurabilirim			
19	Takım oyuncularımın başarılarını tanıyın ve takdir edin			
20	Yüksek bir özgüven duygum var			
21	Meslektaşlarımla sınırlarımı saklıyorum			
22	Takım arkadaşlarım için engelleri aşmak için çok çalışıyorum			
23	Eğitim ve rekabetle ilgili konuları tartışırken meslektaşlarımla görüşlerine saygı duyuyorum			
24	Meslektaşlarımla sorunlardan kaçınmak için sağlam tutumlarımı hissetmelerini sağlarım			
25	Hedeflerime ulaşmama yardımcı olan zihinsel, fiziksel ve beceri yeteneklerime güveniyorum			
26	Engellerle etkili bir şekilde yüzleşme yeteneğim var			
27	Meslektaşlarıma bunları çözmek için yaptığımız hataları gösteriyorum			
28	Meslektaşlarımla dinlemek için dikkatlice dinleyin			
29	Stresli olduğumda çabucak yorulurum			
30	Takımda yeni oyuncuları kabul etmek çok kolay			
31	Antrenman ve müsabaka sırasında pozisyonlarını değiştirirken oyuncuların koşullarını dikkate alın			

32	Meslektaşlarımın bana karşı duygularını hissediyorum			
33	Düşüncelerimi koç ve meslektaşlarımla tartışabilirim			
34	Fiziksel, beceri ve planlama yeteneklerimi geliştirme fırsatlarından yararlanın			
35	Bana verilen görevleri yerine getirebilirim			
36	Duygularımı kontrol ediyorum, böylece önemli maçlarda iyi performans gösterebiliyorum			
37	Kritik durumlarda hızlı bir şekilde karar verebilirim			
38	Performans gösterirken duygularımı doğru biliyorum			
39	Başkalarının duygularını hissetme yeteneğim var.			
40	Olumsuz ve olumlu duygularımı ayırt edebiliyorum			

EK-3 Planlı davranış ölçüsünün paragraflarının geçerliliğini belirlemek için uzman görüşleri anketi

Seçkin Profesör Bey.

Araştırmacı, markalı araştırmasını (duygusal zekâ ve planlanan davranışla ilişkisi ve Irak'taki birinci sınıf voleybol kulüplerinin oyuncularının dalgalı gönderilmesi) yürütmeyi amaçlamaktadır ve bu alanda deneyimli ve uzman olduğunuz için ve bilimsel çabalarınız nedeniyle lütfen paragrafların geçerliliğini belirtin araştırmacının araştırmasını tamamlamasına yardımcı olmak, bilimsel araştırmalara hizmet etmek için bizimle olan iş birliğinize teşekkür etmek.

Saygı ve Hürmetlerle
Araştırmacı

Uzmanın adı:

Bilimsel unvan ve uzmanlık:

İş yeri:

İmza:

Bilimsel unvanı elde etme tarihi

EK-4 Anket sorularını değerlendiren uzmanların isimleri

S	Ad	Unvan	Alan	İş Yeri
1	Dr.Abdülvedud Ahmet Zübeydi	Prof.Dr .	Spor Psikolojisi	Tikrit Üniversitesi-Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesi
2	Dr.Muhammet Lutfi Esseyid hasaneyn	Prof.Dr .	Spor Psikolojisi	Mısır Cumhuriyeti-İskenderiyye Üniversitesi- Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesi
3	Dr.Mahmut Ömer Muhammet	Prof.Dr .	Spor Psikolojisi	Mısır Cumhuriyeti-Mina Üniversitesi- Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesi
4	Dr.İslam Abdülvahit Garib	Prof.Dr .	Spor Psikolojisi	Mısır Cumhuriyeti-Ezher Üniversitesi- Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesi
5	Dr.Şeyma Ali Hamis	Prof.Dr .	Spor Psikolojisi	Babil Üniversitesi- Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Fakültesi
6	Dr.Raid Abdülemir Abbas	Prof.Dr .	Spor Psikolojisi	Babil Üniversitesi- Öğrenci Faaliyetleri Bölümü

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı Soyadı	Asaad Mohsin Abdullah ABDULLAH
Doğum Yeri	
Doğum Tarihi	
Uyruğu	☐ T.C. ☒ Diğer:

Eğitim Bilgileri	
Lisans	
Üniversite	Kerkük Üniversitesi
Fakülte	Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Yüksekokulu
Bölümü	Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Yüksekokulu
Mezuniyet Yılı	2020

Makale ve Bildiriler
Abdullah AMA. Voleybol oyuncularının duygusal zekâ ve planlama düşüncesi ile ilişkisi. Karadeniz 13th International Conference On Social Sciences; 21-24 July 2023; St. Petersburg; Russia. 2023.